

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม Creation for musical work: Iran Rajadham Fables

วงศ์วสันต์ วสันตสุรีย์ *¹
Wongwasant Wasantasuri *¹

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1. เพื่อศึกษานิทานอิหร่านราชธรรม 2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: อิหร่านราชธรรม 3. เพื่อวิเคราะห์องค์รวมของผลงานสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: อิหร่านราชธรรม และ 4. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์และการประพันธ์เพลง โดยเฉพาะหลักการประพันธ์เพลงไทยสำเนียงภาษาเปอร์เซียซึ่งยังไม่เคยปรากฏในเพลงไทย

ผลการวิจัย พบว่า 1) นิทานอิหร่านราชธรรมเป็นวรรณกรรมไทยในสมัยอยุธยาที่ได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมเปอร์เซีย 4 เรื่อง คือ 1. คูลีสถาน 2. นะคีฮัต อัล มุลูก 3. ชาร์นาเมห์ และ 4. บุษตาน เนื้อเรื่องว่าด้วยความทรงธรรมของกษัตริย์ 12 เรื่อง สอดแทรกแง่คิดและคติธรรมในการปกครองบ้านเมืองรวมทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้ต่อการดำรงชีวิตประจำได้ 2) ในส่วนของผลงานทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรมที่สร้างสรรค์ขึ้น ประพันธ์แบบอัตโนมัติโดยไร้ซึ่งเพลงต้นรากอย่างเพลงไทยสำเนียงเปอร์เซีย มีทั้งสิ้น 12 เพลง และทำนองเชื่อมสำเนียงไทย 11 ทำนอง สื่อความถึงนิทานอิหร่านราชธรรมตั้งแต่ต้นจนจบจากการตีความผ่านบุคคลที่ปรากฏชื่อในนิทานแต่ละเรื่องรวมทั้งคติธรรมอันเป็นสาระสำคัญในนิทานแต่ละเรื่องตามจินตนาการและประสบการณ์ทางด้านดนตรีของผู้วิจัย 3) องค์รวมของงานสร้างสรรค์นี้อยู่ในสำเนียงอาหรับและเปอร์เซีย 4) การประพันธ์เพลงไทยสำเนียงเปอร์เซียประกอบด้วยสัดส่วนทำนองอันหลากหลายตลอดบทเพลง ได้แก่ สัดส่วนทำนอง 2/4, 4/4, 8/8, 12/8, 3/4 และ 6/8 บนฐานแนวคิดสำคัญในการสร้างสำเนียงเปอร์เซีย คือ 1. การเคลื่อนที่ของเสียงอย่างขิดติดกัน เพื่อสื่อถึงกลิ่นอาย

* corresponding author, email: petch_ws@hotmail.com

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาควิชาดนตรีไทย วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹ Asst.Prof.Dr., Thai Music Department, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ความเป็นเปอร์เซีย 2. ดำเนินทำนองในลักษณะบังคับทางเพื่อเอื้อต่อการต้นสด 3. ใช้สัดส่วนจังหวะที่หลากหลายในบทเพลง โดยเฉพาะ 3/4 4/4 และ 6/8 ซึ่งเป็นสัดส่วนจังหวะที่นิยมในดนตรีเปอร์เซียแบบดั้งเดิม 4. ร้อยเรียงทำนองให้มีการกระตุกและหยุดชะงักของจังหวะ เพื่อสื่อถึงลักษณะการเคลื่อนไหวของเพลงเปอร์เซียแบบดั้งเดิม 5. ใช้การเอื้อนทางเสียง 3 เสียงในวิธีการเคลื่อนเสียงจากเสียงหลักไปยังวิธีขึ้นไปลง และหักกลับไปยังขึ้นและกลับลงมาอย่างรวดเร็วด้วยการตัวปลายเสียงกลับมาที่เสียงหลักดั้งเดิม 6. ใช้ประสบการณ์จากการฟังเพลงเปอร์เซียรวมถึงเพลงในวัฒนธรรมร่วมเอเชียตะวันออกกลางอย่างดั้งเดิมให้มาก ตกแต่งทำนองให้มีสำเนียงเปอร์เซียตามจินตนาการและประสบการณ์ของผู้วิจัย

คำสำคัญ: การสร้างสรรค์ / นิทานอิหร่านราชธรรม / เพลงไทยสำเนียงเปอร์เซีย

Abstract

Creation for musical work: Iran Rajadham fables was a qualitative research for which there were 4 purposes that were 1. Study of Iran Rajadham fables. 2. Creation of musical work: Iran Rajadham fables. 3. Overall analysis pertaining to creation of musical work: Iran Rajadham fables and 4. Creation of knowledge with regard to composition of songs focusing on Thai songs with a style of Persian language never appearing in Thai songs before.

From the research, it was found that 1) Iran Rajadham fables were a Thai literature in the reign of Ayuttaya influenced from 4 Persian literatures which were 1. Kulistan 2. Nakhut Al Mulook 3. Shahnameh and 4. Bustan. These fables included 12 stories about kings' justice as well as ideas and objectives in reigning their country and they could also be applied in regular leading of lives. 2) Meanwhile, the songs themselves were automatically composed without such original songs as those Thai songs in Persian styles. There were altogether 12 songs with 11 Thai styles reflecting Iran Rajadham fables from the beginning to the end through the persons in each fables as well as teachings which were main parts in each fable according to musical imagination

and experience of the researcher. 3) The overall composition of this creation is in Arabic and Persian accents. 4) Time signatures throughout the songs which were 2/4, 4/4, 8/8, 12/8, 3/4 and 6/8 based on important ideas for creating Persian styles which were 1. Movement of each sound exactly to the next one in order to reflect Persian styles. 2. Playing of melodies to support improvisation. 3. Used of various time signatures in the songs especially 3/4, 4/4 and 6/8 which were popular in traditional Persian music. 4. Composition of melodies with pauses in order to reflect an aspect of movement of traditional Persian songs. 5. Extension of the last 3 notes to and fro in a swift manner, thus completing the movement back as when firstly started. 6. Use as much as possible experience from listening Persian songs including those sharing traditional cultures of the Middle East of Asia. Also, there should be decoration of melodies to include Persian styles to cope with imagination and experience of the researcher.

Keywords: Creation / Iran Rajadham fables / Thai songs with Persian styles

บทนำ

ความวุ่นวายรวมทั้งปัญหาในด้านต่าง ๆ ของสังคมไทย เมื่อพินิจอย่างถ่วงถ่วงแล้วนั้น อนุมานได้ว่าต้นตอสำคัญมาจากการปราศจากซึ่งคุณธรรมจรรยาในการดำรงชีวิตของคนหมู่มาก ภาวะดังกล่าวมาจากสภาพจิตที่มีได้ถูกขัดเกลาไปในทิศทางที่สมควรตามครรลองของความคิดที่ควรพึงปฏิบัติอันนำมาซึ่งความสงบสุขในวัฏจักรแห่งการดำรงอยู่ เห็นได้จากการเอารัดเอาเปรียบ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน การไม่รู้ภัย การไม่รู้ให้ทาน ที่ยังคงปรากฏอยู่ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นเพียงตัวอย่างเล็ก ๆ ที่ผู้วิจัยชี้ให้เห็นถึงคำจำกัดความของปัญหาต่าง ๆ

กล่าวเฉพาะแต่พื้นที่เขตธนบุรีซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งถือเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร เมืองหลวงประเทศไทย พื้นที่ดังกล่าวนี้เป็นแหล่งอาศัยของผู้คนนานาชาติพันธุ์ ทั้งแขก จีน ฝรั่งเศส ไทย จัดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมโดยแท้ ความน่าสนใจคือ

แม้การดำรงชีพจะอยู่ท่ามกลางสังคมพหุวัฒนธรรม หลากเชื้อชาติ หลายวิถีการดำรงชีพ แต่กลับมีการปะทะสังสรรค์อย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย เห็นได้อย่างชัดเจนจากงานสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ในรูปของการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรม เช่น วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร (ไทย-จีน) หรือวัฒนธรรมของตนแต่เดิมอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกันได้อย่างโบสถ์ (ฝรั่ง) กุฎี (แขก) ซึ่งสถานที่ดังกล่าวเปิดกว้างต่อการประกอบกิจการหรือกระทั่งการเยี่ยมชมศึกษาโดยมิได้ปิดกั้นจำเพาะแต่เชื้อชาติของตนเท่านั้น

ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จึงมีความสนใจในเรื่องชาติพันธุ์แขกในพื้นที่เขตธนบุรีเป็นพิเศษ เนื่องด้วยความเคารพ ศรัทธา ที่ผู้วิจัยมีต่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราชศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ประสงค์ในการตอบแทนคุณของท่านด้วยความกตัญญูกตเวทิตา โดยพิจารณาต่อไปว่าต้นตระกูลของท่านคือ เถกอะหมัดผู้ซึ่งเป็นชาวเปอร์เซีย (อิหร่านในปัจจุบัน) มุสลิมนิกายชีอะห์ จึงมีความเชื่อมโยงกับชาติพันธุ์แขกโดยตรง กอปรกับการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลของผู้วิจัยในเบื้องต้นพบว่ามีชุมชนในเขตธนบุรีถือเป็นชุมชนใหญ่ของมุสลิมนิกายชีอะห์ที่สำคัญในประเทศไทย

ผู้สร้างสรรค์ได้ตั้งใจในการฉายรูปผลงานผ่านการสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์โดยนำหลักคำสอนและเนื้อเรื่องของนิทานอิหร่านราชธรรม (นิทานสิบสองเหลี่ยม) (Claisuwan, 2016) เป็นหลักในการสื่อความผ่านบทเพลง ซึ่งนิทานดังกล่าวนี้เป็นนิทานที่ชาวมุสลิมในสมัยอยุธยาได้เข้าไปเล่าถวายต่อพระเจ้าแผ่นดิน และเนื่องด้วยนิทานเหล่านี้เป็นคติธรรมสำหรับกษัตริย์ผู้ปกครองแผ่นดินจึงยึดถือเป็นเครื่องเตือนใจสำคัญในการปกครองเมืองอย่างสันติธรรมตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ใจความสำคัญของนิทานอิหร่านราชธรรมนี้กล่าวถึงหลักคุณธรรม 12 ประการ ผ่านการเล่าเรื่องในลักษณะนิทาน 12 เรื่อง ประกอบไปด้วย เรื่องที่ 1 ว่าด้วยเรื่องความกรุณา เรื่องที่ 2 ว่าด้วยเรื่องการไม่ถือประโยชน์ส่วนตน เรื่องที่ 3 ว่าด้วยเรื่องการเสียสละ เรื่องที่ 4 ว่าด้วยเรื่องการรู้ผิดชอบ เรื่องที่ 5 ว่าด้วยเรื่องความยุติธรรม เรื่องที่ 6 ว่าด้วยเรื่องความปราศจากโลภะ เรื่องที่ 7 ว่าด้วยเรื่องการให้ทาน เรื่องที่ 8 ว่าด้วยเรื่องทำคุณบูชาโทษ เรื่องที่ 9 ว่าด้วยเรื่องวาจาสัตย์ เรื่องที่ 10 ว่าด้วยเรื่องความเมตตา เรื่องที่ 11 ว่าด้วยเรื่องการรู้จักคุณ และเรื่องที่ 12 ว่าด้วยเรื่องการแก้ไขปัญหา

รูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานผลงานทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม เป็นการบรรเลงเพียงดนตรีตลอดทั้งเพลง ความน่าสนใจคือการใช้เครื่องดนตรีไทยเป็นหลัก (วงเครื่องสายพิเศษ) ในการบรรเลงหากแต่บรรเลงอยู่ในรูปสำเนียงภาษาเปอร์เซีย มีทั้งสิ้น 12 เพลง นอกจากนี้ยังมีเพลงเชื่อมระหว่างบทเพลงสู่อุบัติเพลงร้อยเรียงกันโดยตลอดในเสียงไทยสลับเปอร์เซีย ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ของ 2 เชื้อชาติ

การนำเสนองานดังกล่าวเป็นอีกหนึ่งรูปแบบสร้างสรรค์ด้วยแนวทางใหม่ผ่านมิติทางวัฒนธรรมดนตรีในการยังจิตใจของผู้คนให้หันมาตระหนักถึงคุณธรรมที่ควรปฏิบัติ สรรสร้างควมดีในปรากฏแก่สังคม ซึ่งสิ่งนี้เป็นหัวใจสำคัญในการแก้ไขต้นตอปัญหาแห่งความวุ่นวาย การธำรงไว้ซึ่งคุณธรรมจะเป็นดังฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนทุกสิ่งให้เป็นไปได้ได้อย่างสงบเรียบร้อย กิจทุกอย่างย่อมพัฒนาและสำเร็จได้ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อเขตธนบุรีตามที่ได้ศึกษาเท่านั้นแต่จะยังผลดังกล่าวไปถึงระดับประเทศ เพื่อความศิวิไลซ์ทันทันต่ออนานาอารยประเทศอย่างทัดเทียม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานิทานอิหร่านราชธรรม
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม
3. เพื่อวิเคราะห์องค์รวมของผลงานสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม
4. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์และการประพันธ์เพลง โดยเฉพาะหลักการประพันธ์เพลงไทยสำเนียงภาษาเปอร์เซียซึ่งยังไม่เคยปรากฏในเพลงไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเพลงเปอร์เซียอย่างดั้งเดิม (Persian classical music) เพื่อดึงกลิ่นอายของสำเนียงภาษาในการสร้างสรรค์เพลงไทยสำเนียงเปอร์เซียโดยให้บทเพลงเป็นสื่อกลางในการสื่อความถึงเรื่องราวของนิทานทั้ง 12 เรื่อง โดยแทรกทำนองเพลงจากนิทานเรื่องหนึ่งไปสู่อีกเรื่องหนึ่งด้วยสำเนียงไทยสลับกับสำเนียงเปอร์เซีย ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่าง 2 เชื้อชาติ
2. บรรเลงด้วยวงเครื่องสายพิเศษ ซึ่งในที่นี้คือผสมวงมโหรีโบราณ วงเครื่องสายเครื่องเดี่ยว และวงเครื่องสายผสมเข้าด้วยกัน เครื่องดนตรีในวง

ประกอบด้วย กระจับปี่ ซอสามสาย (วงมโหรีโบราณ) ซอด้วง ซออู้ ซอด้วงเพียงออ (วงเครื่องสายเครื่องเดี่ยว) และซิม (วงเครื่องสายผสม)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงบริบทต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับนิทานอิหร่าน ราชธรรม
2. ได้ผลงานทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม
3. ทราบถึงผลการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม
4. ได้องค์ความรู้ในการสร้างสรรค์และการประพันธ์เพลง โดยเฉพาะหลักการประพันธ์เพลงไทยสำเนียงภาษาเปอร์เซียซึ่งยังไม่เคยปรากฏในเพลงไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. พิจารณาถึงภาพรวมของปัญหาหรือความสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับงานสร้างสรรค์
2. กำหนดหัวข้องานสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดปัญหาหรือความสำคัญนั้น ๆ
3. ศึกษาข้อมูลรวมทั้งบริบทต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ได้เลือก
4. ประพันธ์เพลงจากแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานจากองค์ความรู้ที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาด้านการประพันธ์เพลงรวมทั้งจากประสบการณ์ทางดนตรีของผู้วิจัย
5. วิเคราะห์ภาพรวมเชิงอรรถาธิบายผลงานสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม
6. นำเสนอรวมทั้งตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรมต่อสาธารณชน

ผลการวิจัย

1. นิทานอิหร่านราชธรรม

วรรณกรรมเรื่องนิทานอิหร่านราชธรรมหรือนิทานสิบสองเหลี่ยม ไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัดถึงผู้ประพันธ์หรือแปลในชั้นปฐมนับแต่ได้ปรากฏในสมัยอยุธยา พบหลักฐานเพียงการนำกลับมาแปลอีกครั้งจากต้นฉบับเดิม (สืบค้นหลักฐานไม่พบ) โดยขุนกัลยาบตี ชาวเปอร์เซียผู้ซึ่งรับราชการในแผ่นดินสยาม ณ ขณะนั้น

ถวายพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้รับสั่งให้รื้อฟื้นบทนิทานอิหฺร่านราชธรรมขึ้นเป็นฉบับใหม่จากโครงเรื่องเดิมในหอสมุดหลวง การถ่ายทอดเรื่องราวภายในวรรณกรรมฉบับนี้แฝงไปด้วยหลักธรรมในการบริหารบ้านเมืองของพระมหากษัตริย์อันได้ชื่อว่ากษัตริย์ผู้ทรงธรรมผ่านมิติเรื่องเล่านิทานทั้งสิ้น 12 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ 1 พระเจ้าฟาริคุนหาโลหิตเด็กเป็นกระสายยา เรื่องที่ 2 พระเจ้าหุมาขุนคิดเก้ภษาซีผลท้บทิม เรื่องที่ 3 พระเจ้าสันหยันยงเด็กโดยสำคัญว่าเปนเนื้อ เรื่องที่ 4 พระเจ้าบหรามตั้งตนคคเป็นเสนาบดี เรื่องที่ 5 สัตว์เดรฉนร้องทุกข์ต่อพระเจ้าเนาส่วน เรื่องที่ 6 พระเจ้าเนาส่วนพิพากษาทรัพย์แผ่นดิน เรื่องที่ 7 พระเจ้ามันสุรพระกรรณตัง เรื่องที่ 8 พระเจ้ายินนุเลี้ยงลูกโจร เรื่องที่ 9 พระเจ้ามหาติมยอมให้พระเศียรเปนทาน เรื่องที่ 10 พระเจ้าวะดินซาพิพากษาโทษพระราชาบุตร เรื่องที่ 11 พระราชกุมารพี่น้องเวนราชสมบัติกัน และเรื่องที่ 12 แปลงรสผลมะม่วง

2. การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหฺร่านราชธรรม

ผลงานการสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหฺร่านราชธรรม เป็นวิจัยเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยทำการศึกษาผ่านกระบวนการสัมภาษณ์และสืบค้นข้อมูลจากเอกสารโดยมีบทเพลงทั้ง 12 เพลง และทำนองเชื่อมสำเนียงไทยอีก 11 ทำนองอันเป็นผลิตผลปลายทางของงานวิจัยฉบับนี้ ดังการสรุปผลในรูปตารางดังนี้

ลำดับเพลง	ชื่อเพลง	ความเชื่อมโยงกับนิทานอิหฺร่านราชธรรม
1	เพลงเปี่ยมกรุณา	นิทานต้นเรื่องและนิทานเรื่องที่ 1 พระเจ้าฟาริคุนหาโลหิตเด็กเป็นกระสายยา
2	เพลงอนิฆาประโยชน์	นิทานเรื่องที่ 2 พระเจ้าหุมาขุนคิดเก้ภษาซีผลท้บทิม
3	เพลงปราโมทย์จาละ	นิทานเรื่องที่ 3 พระเจ้าสันหยันยงเด็กโดยสำคัญว่าเปนเนื้อ
4	เพลงภัทรจาริน	นิทานเรื่องที่ 4 พระเจ้าบหรามตั้งตนคคเป็นเสนาบดี
5	เพลงเดชิงท์ตุลธรร	นิทานเรื่องที่ 5 สัตว์เดรฉนร้องทุกข์ต่อพระเจ้าเนาส่วน
6	เพลงสุญฺญโรภะ	นิทานเรื่องที่ 6 พระเจ้าเนาส่วนพิพากษาทรัพย์แผ่นดิน
7	เพลงอัครทาน	นิทานเรื่องที่ 7 พระเจ้ามันสุรพระกรรณตัง
8	เพลงประทานกลับหายนะ	นิทานเรื่องที่ 8 พระเจ้ายินนุเลี้ยงลูกโจร

ลำดับเพลง	ชื่อเพลง	ความเชื่อมโยงกับนิทานอิหฺร่านราชธรรม
9	เพลงวิจันะสัจย์	นิทานเรื่องที่ 9 พระเจ้ามหาติมยมอมให้พระเศียรเปนทาน
10	เพลงอธิปัตย์เมตตา	นิทานเรื่องที่ 10 พระเจ้าเวดินชาพิพากษาโทษพระราชาบุตร
11	เพลงกตัญญูตานิตย์	นิทานเรื่องที่ 11 พระราชกุมารพี่น้องเวนราชสมบัติกัน
12	เพลงณฤตนิรันดร์	นิทานเรื่องที่ 12 แปดรสผลมะม่วงและนิทานท่ายเรื่อง

3. วิเคราะห์องค์รวมของผลงานสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหฺร่านราชธรรม

ผู้วิจัยสามารถสรุปการวิเคราะห์องค์รวมของผลงานสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหฺร่านราชธรรมในส่วนกลืนอายุของสำเนียงเพลงในผลงานการสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหฺร่านราชธรรม รวมทั้งชื่อเพลงเพื่อให้สัมพันธ์กับชื่อบุคคลรวมทั้งหลักธรรมที่ปรากฏในแต่นิทานแต่ละเรื่องทั้ง 12 เรื่องตามการตีความของการวิจัยภายใต้การศึกษาข้อมูลทางเอกสารและข้อมูลสัมภาษณ์อย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

วรรณกรรมนิทานอิหฺร่านราชธรรม	ชื่อเพลงผลงานการสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหฺร่านราชธรรม	หลักธรรมและคติสอนใจที่ปรากฏในนิทานอิหฺร่านราชธรรมตามการวิเคราะห์ของผู้วิจัย	ชื่อบุคคลและยุคสมัยที่ปรากฏในนิทานอิหฺร่านราชธรรม	สำเนียงภาษาในผลงานการสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหฺร่านราชธรรม	การสื่อความในแต่ละบทเพลงตามจินตนาการของผู้วิจัย
นิทานต้นเรื่องและนิทานเรื่องที่ 1 พระเจ้าฟาริ꾼หาโลหิตเด็กเป็นกระสายยา	เพลงเปี่ยมกรุณา	ว่าด้วยเรื่องความกรุณา	- พระเจ้าเนาวสว่าง (พระเจ้าอนุชิวราน) ยุคสมัยชวาชนิดแห่งเปอร์เซีย - พระเจ้ามามุน (พระเจ้าหมุน) ยุคสมัยอับบาซิสแห่งอาหรับ - พระเจ้าหรมุก (พระเจ้าอมูด) เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าอนุชิวราน) ยุคสมัยชวาชนิดแห่งเปอร์เซีย - พระเจ้าฟาริ꾼	- สำเนียงเปอร์เซีย - สำเนียงอาหรับ	- ยิ่งใหญ่ - ดนตรีแห่งจักรวรรดิ - เดินทำนองคงที่ สง่างาม สถานการณ์คลี่คลาย

วรรณกรรม นิทานอิหร่าน ราชธรรม	ชื่อเพลง ผลงานการ สร้างสรรค์ ทางดุริยางค ศิลป์: นิทานอิหร่าน ราชธรรม	หลักธรรมและ คติสอนใจที่ ปรากฏในนิทาน อิหร่านราชธรรม ตามการ วิเคราะห์ ของผู้วิจัย	ชื่อบุคคลและ ยุคสมัยที่ปรากฏ ในนิทานอิหร่าน ราชธรรม	สำเนียงภาษา ในผลงาน การสร้างสรรค์ ทางดุริยางค ศิลป์: นิทานอิหร่าน ราชธรรม	การสื่อความ ในแต่ละบท เพลง ตามจินตนาการ ของผู้วิจัย
			(พระเจ้าพระรินตุน) ยุคสมัยชาซานิด แห่งเปอร์เซีย		
นิทานเรื่องที่ 2 พระเจ้าหามาขุนคิด เก็บภาษีผลทับทิม	เพลงอนีซา ประโยชน์	ว่าด้วยเรื่องการ ไม่ถือประโยชน์ ส่วนตน	- พระเจ้าหามาขุน (พระเจ้าฮามาขุน) ยุคสมัยโมกุล แห่งอินเดีย	สำเนียงอินเดีย (ซูฟี สำเนียง คล้ายเปอร์เซีย)	- ดำเนินทำนอง คงที่ - ระทึกขึ้น เล็กน้อย - ผ่อนคลาย สถานการณ์ คลี่คลาย
นิทานเรื่องที่ 3 พระเจ้าสันหยันยิง เด็กโดยสำคัญ ว่าเปนนื้อ	เพลงปราโมทย์ จาคะ	ว่าด้วยเรื่องการ เสียสละ	- พระเจ้าสันหยัน (พระเจ้าซันหยัน) ยุคสมัยเซลจุก แห่งเปอร์เซีย (เชื้อสายเติร์ก)	สำเนียงตุรกี (สำเนียงคล้าย เปอร์เซีย)	- ระแวดระวัง - ตื่นเต้น - สดใส ให้อภัย - ยังคงรู้สึก โศกเศร้า
นิทานเรื่องที่ 4 พระเจ้าบะหรามตั้ง คนคดเป็นเสนาบดี	เพลงภัทรจาริน	ว่าด้วยเรื่องการรู้ ผิดชอบ	- พระเจ้าบะหราม (พระเจ้าบะหราม) ยุคสมัยชาซานิด แห่งเปอร์เซีย - พระเจ้าตุรกีสถาน (พระเจ้าตุรกีสถาน) แห่งตุรกีสถาน อยู่ทางตอนเหนือ ของอิหร่านในเวลา นั้น	สำเนียงเปอร์เซีย	- รุนแรง ตื่นเต้น - คลี่คลาย สดใส
นิทานเรื่องที่ 5 สัตว์เดรัจฉานร้อง ทุกข์ต่อพระเจ้า เนาวสวาน	เพลงเดชินท์ตุลธ	ว่าด้วยเรื่องความ ยุติธรรม	- พระเจ้าเนาวสวาน (พระเจ้าอูชิรวาน) ยุคสมัยชาซานิด แห่งเปอร์เซีย	สำเนียงเปอร์เซีย	- ดำเนินทำนอง คงที่ - ตื่นเต้นสลับ คงที่ - สดใส คลี่คลาย
นิทานเรื่องที่ 6 พระเจ้าเนาวสวาน ที่พากษาทริพย์ แผ่นดิน	เพลงสุญกรโลกะ	ว่าด้วยเรื่อง ความปราศจาก โลกะ	- พระเจ้าเนาวสวาน (พระเจ้าอูชิรวาน) ยุคสมัยชาซานิด แห่งเปอร์เซีย	สำเนียงเปอร์เซีย	- ยิ่งใหญ่ - ระทึก ขวน สงสัย - สับสน รุนแรง - การโต้ตอบ (การเปลี่ยน สัดส่วนดนตรี)
นิทานเรื่องที่ 7 พระเจ้ามันสุร พระภรรณตั้ง	เพลงอัครทาน	ว่าด้วยเรื่องการ ให้ทาน	- พระเจ้ามันสุร (พระเจ้ามันซู) ยุคสมัยอับบาสิด แห่งอาหรับ	- สำเนียงอาหรับ - สำเนียง เปอร์เซีย	- ลึกกลับ (สัญญาะ สื่อถึงพระเจ้าอัม ซิบ) - ตื่นเต้น

วรรณกรรม นิทานอิหร่าน ราชธรรม	ชื่อเพลง ผลงานการ สร้างสรรค์ ทางดุริยางค ศิลป์: นิทานอิหร่าน ราชธรรม	หลักธรรมและ คติสอนใจที่ ปรากฏในนิทาน อิหร่านราชธรรม ตามการ วิเคราะห์ ของผู้วิจัย	ชื่อบุคคลและ ยุคสมัยที่ปรากฏ ในนิทานอิหร่าน ราชธรรม	สำเนียงภาษา ในผลงาน การสร้างสรรค์ ทางดุริยางค ศิลป์: นิทานอิหร่าน ราชธรรม	การสื่อความ ในแต่ละบท เพลง ตามจินตนาการ ของผู้วิจัย
			- พระเจ้ายัมลิต (พระเจ้ายัมซิซ) กษัตริย์ในตำนานองค์ แรกของ เปอร์เซีย - พระเจ้าอรูม (พระเจ้าอรูม) แห่งโรมันตะวันออก คือ เยเมน	- กลิ่นอายดนตรี ตะวันตก	- โศกเศร้า - คลี่คลาย
นิทานเรื่องที่ 8 พระเจ้ายันนูเลี้ยง ลูกโจร	เพลงประทาน กลับหายนะ	ว่าด้วยเรื่องทำ คุณบูชาโทษ	พระเจ้ายันนู (พระเจ้ามันซู) ยุคสมัยอับบาซิด แห่งอาหรับ	สำเนียงอาหรับ	- ดำเนินทำทอง คองที่ - ตื่นเต้นเล็กน้อย
นิทานเรื่องที่ 9 พระเจ้ามหาดม ยอมให้พระเศียร เป็นทาน	เพลงวิจนะสัจย์	ว่าด้วยเรื่องจาก สัจย์	- พระเจ้ามหาตีม (พระเจ้าฮาตีม) ยุค สมัยอับบาซิด แห่ง อาหรับ - พระเจ้าญามน (พระเจ้าเยเมน) แห่งอาหรับ	สำเนียงอาหรับ	- หม่น - แผงความสดใส ช่วงท้าย
นิทานเรื่องที่ 10 พระเจ้าวะดินชา พิพากษาโทษพระ ราชบุตร	เพลงอชิบตี เมตตา	ว่าด้วยเรื่องความ เมตตา	พระเจ้าวะดินชา (พระเจ้าดักชา) แห่งอินเดีย (แถบอัฟกานิสถาน คล้ายเปอร์เซีย)	สำเนียงเปอร์เซีย	- ดำเนินทำนอง คองที่ - มีความหม่น อาลัยแผง
นิทานเรื่องที่ 11 พระราชกุมารที่ นั่ง เวนราชสมบัติกัน	เพลงกตัญญูตา นิตย์	ว่าด้วยเรื่องการ รู้คุณ	ไม่ปรากฏหลักฐาน	สำเนียงเปอร์เซีย	- สับสน - รุนววย - หนักหน่วง
นิทานเรื่องที่ 12 แปลงรศผลมะม่วง และนิทานท้าย เรื่อง	เพลงถนุถนินทร์	ว่าด้วยเรื่อง การแก้ไขปัญหา	- ไม่ปรากฏ หลักฐาน - พระเจ้ามามุน (พระเจ้าหมุน) ยุคสมัยอับบาซิด แห่งอาหรับ	- สำเนียง เปอร์เซีย - สำเนียงอาหรับ	- ผ่อนคลาย - สดใส - ยิ่งใหญ่

4. องค์ความรู้ในการสร้างสรรค์และการประพันธ์เพลง

การประพันธ์เพลงทั้ง 12 เพลงรวมทั้งทำนองเชื่อมสำเนียงไทย
 11 ทำนองในผลงานการสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: นิทานอิหร่านราชธรรม

เป็นการประพันธ์อย่างอัตโนมัติก็อปกับการตีความเรื่องราวและตัวละครในนิทานทั้ง 12 เรื่องเชิงสัญลักษณ์ในรูปสำเนียงเปอร์เซียเป็นหลัก ในส่วนหลักการสร้างสำเนียงเปอร์เซียมีอยู่ 6 ข้อด้วยกัน ได้แก่ 1) การเคลื่อนที่ของเสียงอย่างชิดติดกัน เพื่อสื่อถึงกลิ่นอายความเป็นเปอร์เซีย 2) ดำเนินทำนองในลักษณะบังคับทางเพื่อเอื้อต่อการด้นสด (Improvisation) 3) ใช้สัดส่วนทำนองที่หลากหลายในบทเพลง 4) ร้อยเรียงทำนองให้มีการกระตุกและหยุดชะงักของจังหวะ เพื่อสื่อถึงลักษณะการเคลื่อนที่ของเพลงเปอร์เซียแบบดั้งเดิม 5) ใช้การเอื้อนหางเสียง 3 เสียงในวิธีการเคลื่อนเสียงจากเสียงหลักไปยังวิธีขึ้นไปลงและหักกลับไปยังขึ้นและกลับมาลงอย่างรวดเร็วด้วยการทวีตปลายเสียงกลับมาที่เสียงหลักดั้งเดิม เช่น การทำในเสียงในกลวิธีทั่วไป ซอล --- ซ --- ซ --- ซ สามารถสอดแทรกกลิ่นอายความเป็นสำเนียงเปอร์เซียด้วยการเอื้อนหางเสียง 3 เสียงในตัวอย่างเสียง ซอล ได้คือ --- ซ --- ล --- ซ ฟ ล ซ หรือ --- ซ --- ลซฟลซ 6. ใช้ประสบการณ์จากการฟังเพลงเปอร์เซียรวมถึงเพลงในวัฒนธรรมร่วมเอเชียตะวันออกกลางอย่างดั้งเดิมให้มาก ตกแต่งทำนองให้มีสำเนียงเปอร์เซียตามจินตนาการและประสบการณ์ของบุคคลนั้น ๆ พบการสร้างสรรคผลงานซึ่งอิงหลักสัญลักษณ์ในการสื่อความผ่านบทเพลงนี้

อภิปรายผลการวิจัย

การสร้างสรรคผลงานทางดุริยางคศิลป์: อิหร่านราชธรรม นอกจากสุนทรียภาพทางด้านดนตรีอันได้จากการเสพงานศิลป์ผ่านโสตประสาทอย่างเป็นรูปธรรมแล้วนั้น ผลงานนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสังคมไทยซึ่งผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การกลม่อเมลาจิตใจมนุษย์ ผู้ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญของระบบนิเวศในวงจรการดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคม ดนตรีเป็นศาสตร์ชั้นสูงที่ส่งผลต่ออารมณ์จิตใจของผู้ฟัง บันดาลให้สุข ทุกข์ รื่นเริง ได้ นอกจากนี้ในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศยังถือเป็น การสะท้อนปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและอิหร่าน (เปอร์เซีย) ที่มีแต่สมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบัน ส่วนในด้านดนตรีไทย ถือเป็นนวัตกรรมใหม่อย่างเพลงไทยสำเนียงเปอร์เซียซึ่งยังไม่เคยปรากฏมาก่อนในทฤษฎีดนตรีไทยบนพื้นฐานของการประพันธ์อย่างมีต้นรากและไร่ซึ่งต้นรากโดยอาศัยแรงบันดาลใจ จินตนาการ และประสบการณ์ทางด้านดนตรีของผู้วิจัย สอดคล้องกับ Chaiheom (2011) ศึกษาเรื่องการสร้างสรรค์บทเพลงชุด เส้นสายลายใหม่ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อประพันธ์บทลำนำและทำนองเพลงชุดเส้นสายลายใหม่ไทย สร้างองค์ความรู้ในกระบวนการสร้างสรรค์บทเพลงและเผยแพร่ผลงานในรูปแบบการจัดแสดงดนตรี ผลการวิจัย

พบว่าผลงานการประพันธ์เพลงมีจำนวน 6 เพลง ประกอบด้วย 1) เพลงผ้าจก เป็นเพลงสำเนียงภาคเหนือผสมผสานสำเนียงจีน การดำเนินทำนองมีเทคนิคการบรรเลง ลักจิงหวะและการใช้ลูกสะบัด เหมือนการจกไหมเส้นยืนขึ้น-ลง และการวัดเส้นไหม เสริมสลักกันไปมาจนเกิดเป็นลวดลาย 2) เพลงผ้าล้วง เป็นเพลงสำเนียงภาคเหนือ การดำเนินทำนองมีการใช้ลูกเหลื่อมหรือลูกล้วง บรรเลงคาบเกี่ยวเหลื่อมล้ำกัน สื่อให้เห็นถึงการล้วงสอดเส้นไหม เกิดเป็นลวดลายน้ำไหล 3) เพลงผ้ามัดหมี่ เป็นเพลงสำเนียงภาคกลาง การดำเนินทำนองมีการบรรเลงทางกรอ สื่อถึงการสาวเส้นไหม มีการใช้ลูกเท่าเหมือนการมัดหมี่เป็นเปาะ ๆ การใช้ลูกต่อบรรเลงเชื่อมต่อกันให้ได้ใจความที่สมบูรณ์ เหมือนการทอผ้ามัดหมี่ซึ่งต้องนำลายที่มัดไว้มาทอต่อกันเป็นลวดลายให้สมบูรณ์ 4) เพลงผ้าขิด เป็นเพลงสำเนียงอีสาน การดำเนินทำนองมีการบรรเลงทางเก็บสลักกับการบรรเลงทางกรอ สะท้อนถึงวิถีชีวิตที่มีทั้งโลดโผนและเรียบง่าย สอดแทรกเทคนิคการลักจิงหวะเหมือนการสะกิดเส้นไหมให้เกิดลวดลาย 5) เพลงผ้าแพรวา เป็นเพลงสำเนียงอีสาน การดำเนินทำนองมีการบรรเลงทางพื้น เครื่องดนตรีมีอิสระในการสร้างทางกลอน เหมือนการทอผ้าแพรวาที่มีอิสระในการใช้สีเส้นที่หลากหลาย สอดแทรกเทคนิคการใช้ลูกสะบัดและเทคนิคการลักจิงหวะคล้ายกับการวัดและการสะกิดเส้นไหม เป็นการผสมผสานระหว่างจกกับขิด 6) เพลงผ้ายก เป็นเพลงสำเนียงใต้ตอนล่าง การดำเนินทำนองมีการใช้ลูกล่อลูกขัด เหมือนไหมเส้นยกกับเส้นข่มสลักล่อขัดกันไปมาจนเกิดลวดลายตลอดผืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ใช้เป็นกรณีศึกษาการประพันธ์เพลงไทยสำเนียงเปอร์เซีย
2. ใช้เป็นตัวอย่างการนำเสนองานดนตรีในลักษณะการเล่าเรื่องราวผ่านบทเพลง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การสร้างสรรคผลงานทางดุริยางคศิลป์: นิตานอิหร่านราชธรรม ถือเป็นประกายสำคัญในการบุกเบิกเพลงไทยสำเนียงใหม่อย่างเปอร์เซียโดยมีนิตานอิหร่านราชธรรมเป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงซึ่งจัดเป็นวรรณกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากเปอร์เซียที่สำคัญในสมัยอยุธยา อย่างไรก็ตามยังมีวรรณกรรมไทยที่ได้รับอิทธิพลจากเปอร์เซียรวมทั้งชาติร่วมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกจำนวนมากหนึ่งซึ่งมีความน่าสนใจและควรค่าแก่การศึกษาเพื่อเป็นฐานแห่งแรงบันดาลใจ

ในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงเช่นกัน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปในรูปของการศึกษาหัวข้อวิจัยในอนาคตพอสังเขป ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: รุไบยัต
2. การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: อahrัรบราตรี

บรรณานุกรม

- Chaiheom, A. (2011). *kānsāng san botphlēng chut sēnsāi laī mai Thai* [Creation of a set of songs Thai silk thread]. Doctoral dissertation. Chulalongkorn University.
- Claisuwan, N. (2016). *wannakam samai yut ya toṅ plaī* [Late Ayutthaya Period Literature]. Bangkok : Odien Store.